

РЕШЕНИЕ

№ 201

гр. Варна, 21.02.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ВАРНА, III СЪСТАВ, в публично заседание на седми февруари през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Невин Р. Шакирова

Членове: Николай Св. Стоянов
мл.с. Александър В. Цветков

при участието на секретаря Галина Сл. Стефанова
като разгледа докладваното от Николай Св. Стоянов Въззивно гражданско дело № 20233100500067 по описа за 2023 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.258 от ГПК вр. чл.310 от ГПК.

Образувано е по въззивна жалба на „Обреди“ ЕООД, ЕИК813106564, срещу Решение №3642/24.11.2022г. по гр.д. №7690/2022г. на ВРС, 24-ти с-в, в частите с които е признато за незаконно и е отменено уволнението на М. Г. Р., ЕГН*****, обективизирано в Заповед ZO0000000321/31.05.2022г. на управителя на „Обреди“ ЕООД; възстановена е служителката на работа на заеманата преди уволнението длъжност „обрядчик“ в гробищен парк „Запад“; осъдено е „Обреди“ ЕООД да заплати на ищцата сумата от 888.38лв. – обезщетение за оставане без работа поради незаконно уволнение за времето от 01.06.2022г. до 04.07.2022г. , ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 16.06.2022г. до окончателно изплащане на задължението; както и е осъден работодателят за разноски пред ВРС.

Във въззивната жалба се твърди, че решението, в обжалваните му части, е неправилно поради следните нарушения: На първо място се поддържа, че в решението ВРС неправилно се е позовал на ал.3 на чл.325 от КТ, с оглед че такава алинея не съществува в чл.325 от КТ. На второ място се сочи, че при подписване на допълнителното споразумение от 30.11.2021г. страните не са се договаряли след изтичането на срока му на действие (31.05.2022г.) М. Р. да бъде възстановена на предходната ѝ длъжност. И на трето място се сочи, че в исковата молба ищцата не твърдяла незаконност на уволнението с оглед на

сключване на допълнителното споразумение от 30.11.2021г. без наличието на отделно съгласие за това по чл.67, ал.3 от КТ, поради което позоваването на тази норма от ВРС е в нарушение на процесуалните правила. Поддържа се, че заповедта за прекратяването на трудовия договор на служителката е била връчена на 01.06.2022г. и след като вече е бил изтекъл срокът на действие на споразумение от 30.11.2021г., поради което уволнението е законно.

Моли се за отмяна на решението в описаните части (в които въззивникът има интерес да го обжалва) и за отхвърляне на предявените иски в цялост.

В срока по чл.263, ал. 1 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба, с който се навеждат доводи за неоснователност на жалбата и съображения за правилност на решението на ВРС. Поддържа се, че при подписването от двете страни на допълнителното споразумение от 30.11.2021г. служителката не била уведомена, че трудовият ѝ договор от безсрочен става срочен, както и че тя не е изразявала съгласие за това. Поддържа се, че поради това споразумението било нищожно. Поддържа се, че през срока на споразумението служителката е ползвала два дни отпуск, поради което срокът следвало да се удължи също с два дни. Както и че след заповедта за уволнение служителката била допусната да работи още три дни и договорът ѝ отново станал безсрочен. Твърди се и че ВРС се произнесъл според оплакванията в исковата молба.

Моли се за потвърждаване на решението в обжалваните му части, както и за присъждане на съдебни разноски за производството пред ВОС.

При извършената служебна проверка по чл.269 от ГПК настоящият съдебен състав на въззивния съд намира, че обжалваното съдебно решение е валидно и допустимо. По останалите въпроси съдът взе предвид следното:

Производството пред ВРС е образувано по предявени от М. Г. Р., ЕГН*****, срещу „Обреди“ ЕООД, ЕИК813106564, обективно кумулативно съединени иски: **1/ с правно основание чл.344, ал.1, т.1 от КТ за признаване за незаконно и за отмяна на уволнението** на ищцата, извършено със Заповед №321/31.05.2022г. на управителя на „Обреди“ ЕООД; **2/ с правно основание чл.344, ал.1, т.2 от КТ за възстановяване** на ищцата на заеманата преди уволнението длъжност „обредчик“; **3/ с правно основание чл.344, ал.1, т.3 вр. чл. 225, ал.1 от КТ за заплащане** на сумата от **1 000.00лв.** – обезщетение за времето, през което ищцата е останала без работа поради уволнението, за периода **01.06.2022г. – 04.07.2022г.**, **ведно** със законната лихва от подаване на исковата молба – 16.06.2022г. до окончателното изплащане на задължението.

Ищцата твърди, че от 2015г. работи в ответното дружество на различни длъжности, сред които портиер – озеленител; чистачка; работник венци, чистачка – озеленител и други. На 30.11.2021г. тя подписала допълнително споразумение към основния си трудов договор от 14.12.2015г. с което той бил

изменен и от длъжност „чистачка“ била преназначена на длъжност „обрядчик“ с НКПД 51631004. В т. 6 от допълнителното споразумение било посочено, че то е със срок до 31.05.2022г.

На 01.06.2022г. била на работа и заедно с Хр.Хр. – управител на ГП „Запад“ посетили кабинета на М. М. – началник личен състав, където последната съобщила, че считано от същата дата ищцата е освободена от работа. Ищцата поискала препис от заповедта за уволнение, но тъй като такъв не бил даден, отказала да я подпише. Ищцата продължила да ходи на работа през следващите три дни и била включена във ведомостта за присъствие, като била на работа включително на 05.06.2022г. На 06.06.2022г. отново посетила кабинета на М. М. и получила заповед №321/31.05.2022г. за прекратяване на трудовото правоотношение, която била подписана освен от две длъжностни лица и от две присъствали лица на отказа да я получи на 01.06.2022г.

Ищцата счита издадената заповед за незаконосъобразна, необоснована и съставена и връчена в нарушение на КТ. Поддържа, че когато е подписала допълнително споразумение от 30.11.2021г. в него изрично било посочено, че то е допълнително такова към основния трудов договор. Предвид това след изтичане на срока на споразумението, тя трябвало да получи нов договор или да продължи да работи по този от 14.12.2015г., защото така е било обяснено при подписване на споразумението. С оглед на това релевира възражение за нищожност на цялото споразумение от 30.11.2021г. Отделно била отстранена от работа с неясни мотиви. Заповедта зчита за незаконосъобразна и тъй като в периода на допълнителното споразумение е ползвала 2 дни платен годишен отпуск, които дни не се включват в срока, и така заповедта била издадена два дни преди изтичане на срока на допълнителното споразумение от 30.11.2021г. Отделно след 01.06.2022г. била допусната да продължи да работи и ходела на работа до 06.06.2022г. включително, и с което ТПО станало безсрочно.

С оглед на изложеното моли за отмяна на уволнението, възстановяване на заеманата работа и обезщетение за оставане без работа за исковия период.

В срока по чл. 131 ГПК е депозиран писмен отговор от ответника, който излага съображения за неоснователност на исквете. Твърди, че по молба на ищцата Р. от 16.11.2021г., същата е пожелала да бъде преназначена на работа от длъжност чистачка на длъжност „обрядчик“ в Гробищен парк „Запад“. Поради това с допълнително споразумение от 30.11.2021г. трудовият договор на ищцата е бил изменен, като същата била назначена на длъжност „обрядчик“ с работно място Гробищен парк „Запад“ и срок на договора до 31.05.2022г. На 31.05.202г. със Заповед №ZO00000C0321 на управителя на „Обреди“ ЕООД, трудовото правоотношение с М. Р. било валидно прекратено, с изтичане на уговорения срок, на осн. чл.325, ал.1, т.3 от КТ.

Оспорва твърдението на ищцата, че не ѝ бил връчен препис от заповедта за прекратяване на ТПО, като сочи, че ищцата е отказала да я подпише. Сочи, че на връчването на заповедта присъствали В. П. – юрисконсулт М. М. – специалист човешки ресурси, както и Хр.Хр. – управител на Гробищен парк „Запад“. След отказа на ищцата да подпише

заповедта, двамата свидетели разписали отказа, а именно В. П. и М. М.. По отношение на твърденията на ищцата, че след 01.06.2022г. е продължила да ходи на работа, не го оспорва като факт, но това се случвало без правно основание и съгласие на работодателя, тъй като и тя и управителя на ответното дружество присъствали при връчване на заповедта за уволнение.

Моли за отхвърляне на исквете.

След съвкупна преценка на доказателствата по делото и становищата на страните, съдът приема за установено следното от **фактическа страна**:

Не се спори и се потвърждава от приетите писмени доказателства, че на 14.12.2015г. между страните по делото е бил сключен трудов договор, по силата на който „Обреди“ ЕООД е възложило на М. Р. да изпълнява в отдел „траурна дейност“ трудовите функции на длъжността „портиер/озеленител“ при съответно трудово възнаграждение. Уговорен е бил и срок за изпитване от три месеца в полза на работодателя.

Не се спори и се потвърждава от приетите писмени доказателства, че с допълнителни споразумения от 28.12.2015г., от 22.01.2016г. и от 10.03.2016г. са били изменяни елементи от ТПО, възникнало на 14.12.2015г. Последното от тях от 10.03.2016г. (л.42 от делото на ВРС) е било сключено „на осн. чл.67, ал.1, т.1 от КТ“, тоест за неопределено време, кето е било вписано и в раздел „срок на договора“ – „безсрочен.

Така уреденото ТПО е било изменяно с последващи споразумения, при което не е настъпвала промяна в срока на действие, видно от представените от ответника преписи на такива. Срок до 21.01.2018г. е бил писан в споразумение от 02.01.2018г., но със следващо „допълнително споразумение към трудовия договор от 14.12.2015г.“ от 18.01.2019г. било уговорено ново изменение на това правоотношение.

Приложени по делото са длъжностни характеристики относно различните заемани от ищцата длъжности при ответника.

С молба от молба на л.53 от делото на ВРС, на 16.11.2021г. М. Р. е поискала „да бъде преназначена на работа от длъжност чистачка на длъжност обредчик в ГП „Запад“. Това е целият текст на молбата.

Видно от допълнителното споразумение от 30.11.2021г. към основния трудов договор, той е бил изменен, като от длъжност „чистачка“ служителката била преназначена на длъжност „обредчик“ с НКПД 51631004. В т.8 от това споразумение било посочено, че то е със срок до 31.05.2022г.

Със заповед от 12.04.2022г. на служителката е било разрешено ползване на два дни платен годишен отпуск.

С приложената заповед №Z O0000000321/31.05.2022г. „Обреди“ ЕООД е прекратило трудовия договор на М. Р., на осн. чл.325, т.3 от КТ, поради изтичане на уговорения срок. Заповедта съдържа отбелязване на двама служители на работодателя, че на 01.06.2022г. служителката е отказала да се разпише и да си получи заповедта.

В таблица за отчитане явяването на работа на л.79 от делото на ВРС са

вписани три работни дни на служителката през м.юни 2022г.

Между страните няма спор, че от 01.06.2022г. до 04.07.2022г. М. Р. е останала без работа.

Показанията на св. Хр.Хр., управител на „Обреди“ ЕООД на и към 01.06.2022г., съдът цени като непосредствени. От тях се изяснява, че на тази дата Хр. придружил М. Р. до офиса на работодателя в гробищен парк Тополи. Там, изненадващо, на ищцата бил направен опит за връчване на заповед за прекратяване на договора, която заповед Р. отказала да вземе и да подпише. На отказа присъствала г-жа М., а по-късно юрисконсултката В.. След този момент М. Р. работила на 1-в, на 2-ри и на 5-ти юни, както било отразено в представената по делото таблица за отчитане.

От показанията на св. М. М. и В. П., които съдът цени като непосредствени и които кореспондират помежду си, се потвърждава, че на 01.06.2022г. на ищцата М. Р. е бил направен опит за връчване на заповедта за прекратяване на договора, но тя отказала да я подпише, което свидетелките М. и П. отразили с подписите си под заповедта. Там е бил и св. Хр., но той не се съгласил да подпише за отказа от получаване.

От заключението по приетата ССЧЕ, което съдът цени като неоспорено и мотивирано, се установява, че БТВ на ищцата към м.05.2022г. е било в размер на общо 848.00лв., респ. обезщетението за оставане на ищцата без работа за периода 01.06.2022г. до 04.07.2022г. е в размер на общо 888.38лв.

Въз основа на изложената фактическа обстановка и приложимата към нея нормативна регламентация, съдът достигна до следните **правни изводи**:

В действащият КТ е отдаден приоритет на безсрочните трудови договори с цел защита на служителите срещу потенциално недобросъвестно поведение на работодателите във връзка с времетраенето на правоотношението, което на законодателно ниво е постигнато с въвеждане на специални правила, при които е допустимо сключването на срочни договори. В чл.68, ал.1, т.1 от КТ е прието сключването на срочно ТПО само за определени дейности и със срок от 3 или повече години. Само по изключение, съгласно чл.68, ал.4 от КТ, срокът може да бъде и под една година, но само след изрично, предварително, писмено искане от служителя. При нарушение на тези правила договорът се счита за сключен за неопределено време (чл.68, ал.5 от КТ). Аналогично при вече възникнало безсрочно ТПО, същото не може да се превръща в срочно, освен отново при изрично, предварително, писмено искане от служителя за промяната точно на този елемент от правоотношението (чл.67, ал.3 от КТ). Както се посочи нормите целят защита на икономически по-слабата страна в правоотношението, поради което нарушаването им прави клаузите (не и самия договор) недействителни по чл.74, ал.4 вр. ал.1 от КТ, в които случаи те се заместват от съответните за тях повелителни норми на КТ. На общо основание при липса на изричните условия за възникване на срочно ТПО или за трансформиране на безсрочно в срочно, залегналата в договора или в анекс към него такава клауза не се прилага на осн. чл.68, ал.5 от КТ вр. чл.67, ал.3 от КТ вр. чл.74, ал.4 вр. ал.1

от КТ, а ТПО се смята за такова за неопределено време.

В настоящия случай не се спори и се потвърждава от приетите писмени доказателства, че на 14.12.2015г. между страните по делото е бил сключен трудов договор, по силата на който „Обреди“ ЕООД е възложило на М. Р. да изпълнява длъжността „портиер/озеленител“ при съответно трудово възнаграждение. Уговорен е бил и срок за изпитване от три месеца в полза на работодателя, който очевидно е изтекъл без позоваване на него. След това с допълнителни споразумения от 28.12.2015г., от 22.01.2016г. и от 10.03.2016г. са били изменяни елементи от ТПО, възникнало на 14.12.2015г. Последното от тях от 10.03.2016г. (л.42 от делото на ВРС) е било сключено „на осн. чл.67, ал.1, т.1 от КТ“, тоест за неопределено време, кето е било вписано и в раздел „срок на договора“ – „безсрочен. Така уреденото ТПО е било изменяно с последващи споразумения, при което не е настъпвала промяна в срока на действие. Срок до 21.01.2018г. е бил отразен единствено в споразумение от 02.01.2018г., но със следващо „допълнително споразумение към договора от 14.12.2015г.“ от 18.01.2019г. е било уговорено ново изменение на това правоотношение, което е манифестирало и третирането му като срочно, включително по арг. от чл.69, ал.1 от КТ. Ето защо от представените доказателства се изяснява, а всъщност между страните няма и спор по този въпрос, че към 30.11.2021г. ТПО на ищцата е било безсрочно.

С допълнителното споразумение от 30.11.2021г. към основния трудов договор, е била изменена длъжността на ищцата от „чистачка“ – на „обрядчик“, на осн. чл.119 от КТ. В това споразумение е била вписана и нормата на чл.70, ал.1 от КТ, но реален срок за изпитване не е бил предвиден. Вместо това в т.8 е било посочено: „срок на договора – до 31.05.2022г.“. Преди споразумението има молба от 16.11.2021г. от М. Р., но само с искане „да бъде преназначена на работа от длъжност чистачка на длъжност обрядчик в ГП „Запад“. Не са налице други писмени изявления на страните по ТПО при подписване на въпросното допълнително споразумение. От което и с оглед горните правни съображения следва несъмнения извод, че преди или при подписване на споразумението от 30.11.2021г. не е било налице изискуемото изрично, предварително, писмено искане от служителя за промяната точно на срока на ТПО, съгласно чл.67, ал.3 от КТ. При липсата на писмено, ясно и недвусмислено искане от служителя по безсрочно ТПО за превръщане на трудовия договор за неопределено време в договор за определен срок, вписаният срок на прекратяване на ТПО се явява недействителен, на осн. чл.74, ал.4 вр. ал.1 от КТ, като клаузата не намира действие, а правоотношението продължава като безсрочно, на осн. чл.68, ал.5 от КТ вр. чл.67, ал.3 от КТ.

С оспорената по делото заповед №Z O0000000321/31.05.2022г. „Обреди“ ЕООД е прекратило трудовия договор на М. Р., на осн. чл.325, т.3 от КТ, поради изтичане на уговорения срок. Заповедта съдържа отбелязване на двама служители на работодателя, че на 01.06.2022г. служителката е отказала да се разпише и да си получи заповедта, което е потвърдено и от гласните по делото доказателства, поради което връчването действително е на 01.06.2022г. при отказ. Това обаче е без значение за случая за законността на уволнението,

тъй като както се обясни към 01.06.2022г. ищцата е била страна по безсрочен трудов договор, към който основанието по чл.325, т.3 от КТ няма отношение. В този смисъл прекратяването на трудов договор на неприложимо спрямо него основание по чл.325-331 от КТ е пряко и достатъчно основание за незаконност на уволнението. А в заповедта изобщо не фигурира позоваване относно срок за изпитване, позоваването е на срока на действие на договора.

По изложените причини уволнението се явява незаконно и като такова следва да бъде отменено, а въззивните основания не се споделят. Доводът, че ВРС се е позовал на ал.3 на чл.325 от КТ, каквато алинея не съществува, е без отношение към крания изход от спора, защото е приложена правилно нормата на КТ, а изписването е очевидна техническа неточност. Дали в допълнителното споразумение от 30.11.2021г. имало или не уговорка за връщане на предишна работа също е без значение, с оглед мотивирания безсрочен характер на ТПО в деня на въпорсното споразумение и на оспорената заповед за уволнение. А относно оплакването, че в исковата молба ищцата не се е позовала изрично на чл.67, ал.3 от КТ следва да се посочи, че в исковата молба ищцата е навела доводи за нищожност на цялото допълнително споразумение поради това че то било допълнително към основния договор и след изтичането му тя трябвало или да продължи да работи на предишната си длъжност или да получи нов договор. Така ищцата е въвела като предмет на разглеждане въпросът относно липса на предпоставките за превръщане на безсрочния й договор в срочен, при разрешаването на който е постановен и крайният резултат по делото.

С оглед незаконността на уволнението и предявения иск по чл.344, ал.1, т.2 КТ, ищцата следва да бъде възстановена на заеманата преди уволнението длъжност „обредчик“ в гробищен парк „Запад“, която длъжност осъществявала съобразно допълнителното споразумение от 30.11.2021г.

С оглед незаконността на уволнението, липсата на спор между страните по делото, че от 01.06.2022г. до 04.07.2022г. М. Р. е останала без работа, и предявения иск по чл.344, ал.1, т.3 КТ, на ищцата следва да бъде присъдено обезщетение за оставане без работа за същия период. Размерът на същото се определя съобразно чл.225, ал.1 от КТ вр. чл.228, ал.1 от КТ, което в случая е изчислено от приетото и неоспорено заключение по ССЧЕ на общо 888.38лв. С оглед на това именно тази сума следва да се присъди на служителката, ведно и със законната лихва от подаване на исковата молба до пълното изплащане на задължението.

В заключение по изложените съображения и при съвпадане на крайните изводи на въззивния съд с тези на първоинстанционния съд, решението на последния, в обжалваната му част, следва да бъде потвърдено.

По разноските: С оглед изхода по делото пред ВОС разноските пред ВРС не следва да бъдат ревизирани.

Предвид изхода по делото пред ВОС и представените доказателства, на ищеца-въззиваем се следват разноски за адвокатски хонорар от 800лв., срещу който няма възражение за прекомерност.

Воден от горното съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение №3642/24.11.2022г. по гр.д. №7690/2022г. на ВРС, 24-ти с-в, **в частите** с които, на осн. чл.344, ал.1, т.1, т.2 и т.3 от КТ, **е признато за незаконно и е отменено уволнението** на М. Г. Р., ЕГН*****, обективирано в Заповед ZO0000000321/31.05.2022г. на управителя на „Обреди“ ЕООД; **възстановена** е служителката на работа на заеманата преди уволнението длъжност „обрядчик“ в гробищен парк „Запад“; **осъдено е „Обреди“ ЕООД да заплати** на ищцата сумата от **888.38лв.** – обезщетение за оставане без работа поради незаконно уволнение за времето **от 01.06.2022г. до 04.07.2022г.**, **ведно** със законната лихва от подаване на исковата молба – 16.06.2022г. до пълното изплащане на задължението; както и е осъден ответникът за разноси пред ВРС.

Решението е влязло в сила в останалите му необжалвани части.

ОСЪЖДА „Обреди“ ЕООД, ЕИК813106564, със седалище гр. Варна, ул. „Андрей Сахаров“ №1, **да заплати на** М. Г. Р., ЕГН*****, с адрес *****, сумата **800.00лв.** – сторени разноси пред ВОС за адвокатски хонорар, на осн. чл.78, ал.1 от ГПК.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред Върховен касационен съд в едномесечен срок, считано от деня, на който е обявено, че решението ще бъде постановено – 21.02.2023г., при наличие на предпоставките по чл.280, ал.1 и ал.2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____